UMMAN ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER 2

2. GENEL EKONOMİK DURUM 6

3. DIŞ TİCARET 8

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR 12

5. TÜRKİYE ile TİCARET 14

EKLER: 16

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Umman Sultanlığı
Yüzölçümü	309.500 km2
Nüfusu	5,41 milyon (2026-IMF)
Başkenti	Muskat
Eyaletleri	Ad Dakhiliyah, Al Batinah, Al Buraymi, Al Wusta, Ash Sharqiyah, Az Zahirah, Maskat, Musandam, (Dhofar)
Devlet Başkanı	Sultan Heysem bin Tarık bin Teymur El Said
Yönetimi	Mutlak monorşi.
Dili	Arapça (Resmi dilin yanı sıra iş hayatında İngilizce çok yaygın bir şekilde kullanılmaktadır.
Dini	İslam
Para Birimi	Umman Riyali

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar: ABEDA, ACC, AFESD, AMF, FAO, G-77, GCC, IAEA, IBRD, ICAO, ICC, ICRM, IDA, IDB, IFAD, IFC, IFRCS, IHO, ILO, IMF, IMO, IMSO, Interpol, IOC, IPU, ISO, ITSO, ITU, LAS, MIGA, NAM, OAPEC, OAS (gözlemci), OIC, OPCW, OPEC, PCA, UN, UNCTAD, UNESCO, UNIDO, UNIFIL, UNWTO, UPU, WCO, WFTU, WHO, WIPO, WMO, WTO

Coğrafi Konum

Umman Sultanlığı, Arap Yarımadası'nın güneydoğu kıyısında yer almaktadır. Hürmüz Boğazı'ndan Yemen'e kadar uzanan kıyılarının uzunluğu 1700 km'dir. Kuzeybatıda Birleşik Arap Emirlikleri, batıda Suudi Arabistan, güneybatıda ise Yemen ile sınır komşusudur. Güneyde ve doğuda Hint Okyanusu, kuzeydoğuda ise Basra Körfezi ile çevrilidir. Ülke ayrıca tamamı Birleşik Arap Emirlikleri ile çevrili bir toprağa da sahiptir.

Yüzölçümü 309 500 km^2 olan Umman'ın yer şekilleri ova, tepe ve dağlardan oluşmaktadır. Ovalar toplam alanın %3'üne yakın bir bölümünü, dağlık bölgeler %15'ini oluşturmaktadır. Geriye kalan %82 civarındaki arazi ise çöllerden oluşmaktadır. Al Hajr Dağları ile Al Qara Dağları ülkenin en yüksek dağlarıdır.

Siyasi ve İdari Yapı

Umman'ın ismini nasıl aldığı konusunda farklı yorumlar yapılmaktadır. Değişik kaynaklar Umman'ı Qahtani kabilesi ile ilişkilendirirken, diğerleri Arapça sıfat olarak kullanılan ve "yerleşik insanlar" anlamına gelen "aamen" kelimesini kullanmaktadırlar. Roma tarihinin ilk zamanlarında, Yalainous'un (MS 23–79 yıllarında) "Omana" ismini ilk olarak onaylayanlardan olduğu söylenmektedir.

Umman, aynı zamanda "Mazoun" ve "Magan" olarak da söylenmektedir. "Magan" geminin şasesi anlamına gelmektedir. Umman, okyanus denizciliğinde gemilerinin gücü ile ve bakır, doğal taş ve Mezopotamya şehirlerine kereste ticareti ile önem kazanmıştır. Dünyanın önemli

ticaret yolları üzerindeki stratejik konumundan dolayı da, tarih boyunca Sohar Limanı ile Muttrah Limanı baharat ticareti, yenilebilir yağlar ve tekstil ürünleri ticaretinde kullanılmıştır. "Frankincense" adı verilen ve altından daha değerli olan bir aromatik reçinenin bu topraklarda yetişmesi de MS 300 yıllarında Umman'ı dünyanın en zengin ülkelerinden biri haline getirmiştir.

Muskat'taki Al-Qurum bölgesinin, Arap Yarımadası'ndaki en eski yerleşim yerlerinden biri olduğu düşünülmektedir. Arkeolojik kazılar sırasında MÖ 6000'lere kadar uzanan bir zaman diliminde kurulan köylere ve taş devrinde yaşayan toplulukların izine rastlanmıştır.

1970 yılı öncesinde 18. yüzyıldan itibaren Al Bu Said kabilesi tarafından yönetilen, 1850'li yıllara kadar da günümüzde Tanzanya'ya bağlı olan Zanzibar Adası'nı da topraklarında barındıran Umman devleti daha sonra bölünmüş ve farklı Bu Said yöneticileri Muskat ve Zanzibar'a yerleşmiştir. 1964 yılında ise Zanzibar hanedanlığı kanlı bir darbe ile yok edilmiş ve pek çok Ummanlı ülkeyi terk etmiştir.

19. yüzyılın sonlarında Umman hükümeti artan borçlar nedeniyle İngilizler'den aldığı finansal yardımlar neticesinde İngiliz etkisi altında kalmıştır. 1932 yılında Said bin Taimur (şimdiki sultanın babası) yönetimi devralmış, dikkatli bir yönetim ile ülkenin borçlarını kapatarak İngiliz etkisinden ülkeyi kurtarmayı amaçlamıştır. 1950'li yıllarda çıkan bir iç ayaklanma ve 1960'larda güneydeki Dhofar bölgesinde ortaya çıkan bir direniş sonucunda ise Sultan Said bin Taimur İngilizler'e başvurmak zorunda kalmıştır. 1970'lerde devam etmekte olan Dhofari Ayaklanması, Sultan Said egemenliğinin oğlu Qaboos bin Said al-Said tarafından devrilmesi ile sona ermiştir.

Sultan Qaboos yönetime geçtiğinde yoksulluk içinde ve diğer ülkelerden izole biçimde yaşayan Umman için 1967 yılında başlayan petrol ihracatı, kalkınma yatırımlarına büyük bir kaynak oluşturmuştur. Bu yatırımlar, güneydeki isyanların bastırılmasında da etkili olmuş, ülke içinde bütünlük yeniden sağlanmış, ekonomik altyapının kurulmasında ve gerekli hizmetlerin sağlanmasında beş yıllık kalkınma planlarının büyük etkisi olmuştur. Demokratikleşme hareketleri de bu dönemde başlamıştır.

Monarşi ile yönetilen Umman Sultanlığı'nda Devlet Başkanlığı görevini 2020 yılına kadar Sultan Qaboos bin Said al-Said yürütmüştür. 1970 yılında kansız bir darbe ile iktidara geçen Sultan Qaboos bin Said, öncelikle iç güvenliği sağlamış ve zaman içinde güttüğü akılcı ve barışcı politikalarla Umman'ı hem Arap Devletleri Ligi'nin hem de uluslararası toplumun saygın bir üyesi yapmıştır.

Sultan Qaboos 2020 yılı Ocak ayında vefat edince yerine Haitham bin Tarık al Said geçmiştir.

Sultanlık, idari açıdan Muskat, Dhofar ve Musandam olarak adlandırılan üç ana eyalet ile Al Batinah, Adh Dhahirah, Ad Dakhliyah, Ash Sharqiyah ve Al Wusta olarak adlandırılan beş bölgeden oluşmaktadır. Bu eyalet ve bölgeler, toplam 59 adet vilayetten oluşmaktadır.

Eyaletleri

1. Muskat

Muskat eyaleti, Umman Körfezi'nde ve Al Batinah kıyısının güneyinde yer almaktadır. Muskat, Sultanlık'ın nüfus açısından en büyük eyaletidir. Ortalama nüfus yoğunluğu, diğer bölgelerin ortalamasının 24 katına ulaşmıştır.

Eyalet altı adet vilayetten oluşmakta olup bu eyaletlerin isimleri; Muskat, Muttrah, Bowshar, A'Seeb, Al Amerat ve Quriyat'tır. Muskat, Sultanlık'ın başkenti ve aynı zamanda da idari merkezi konumundadır.

İslamiyet'in ilk zamanlarından bu yana ticarette önemli rol oynayan Muskat, Al Jalali ve Al Mirani Kaleleri ile de meşhurdur. Muskat ve vilayetlerinde eski çağlar ile modern yaşamın uyumu dikkate çarpmaktadır.

2. Musandam

Musandam eyaleti, ülkenin kuzeyinde yer almaktadır. Dağlarının yüksekliği deniz seviyesinden 1800 metreye kadar ulaşmaktadır. Bu eyalet de stratejik konumundan dolayı denizcilik için uygun bir bölgede kuruludur. Hürmüz Boğazı'nın stratejik önemi günümüzde daha da artmış olup, Körfez'de yapılan yüklemelerin yaklaşık %90'ı bu boğazdan yapılmaktadır.

Musandam eyaleti, dört valilikten oluşmakta olup; eyaletin başkenti olan Madha Khasab, Muskat'ın 481 km ötesinde yer almaktadır.

3. Dhofar

Dhofar eyaleti Umman'ın güneyinde yer almaktadır. Kıyı şeridi 560 km'ye kadar uzanmakta olup, kapladığı alan yaklaşık 1500 km^2'dir. Bu bölgenin 130 km^2'lik kısmı muson yağmurlarının etkisi altındadır. Dhofar kıyıları, balıkçılık endüstrisi için önem arz etmektedir. Sardunya, karides ve ıstakoz en önemli balıkçılık ürünleri arasında yer almaktadır. Dhofar'ın başlıca tarım ürünleri; hindistan cevizi, muz, tatlı patates, limon, papaya ve mısırdır. Geleneksel sanatlar içerisinde ise demircilik, altıncılık, nakışçılık ve iğne işi öneme sahiptir.

Nüfus Yapısı ve İşgücü

Umman nüfusunun yaklaşık %44'ünü yabancılar oluşturmaktadır. Yabancılar içinde Hintliler ağırlıkta olup ucuz işgücü olarak ülkede bulundurulan diğer ülke vatandaşlarını ise Pakistanlılar, Bangladeşliler, Filipinliler olarak sıralamak mümkündür. Yabancı işçilerin çokluğu, devam eden projeler ve ekonominin genel gidişatına bağlı olarak ülke nüfusu yıllar içinde farklılık göstermektedir.

Kamu sektöründe çalışanların %85,6'sını Ummanlılar oluşturmaktadır. Uygulanan Omanizasyon politikaları ile özel sektörde çalışan Ummanlı sayısı artırılmaya çalışılmaktadır.
Umman vatandaşlarının önemli bir bölümü kamu kurumlarında çalışmak istemekte, özel sektör ise daha ucuz olan yabancı işgücüne yönelmektedir. Bu durumun özel sektör için

hedeflenen Omanizasyon rakamlarına ulaşılmasında olumsuz etkisi olabileceği değerlendirilmektedir.

2026 yılında 5,41 milyon kişi ile dünyada 117. sırada yer alan Umman nüfusunun 2031 yılında 6 milyon kişi olacağı tahmin edilmektedir. ([Hindistan 1. (1,5 milyar), Türkiye 18. (86 milyon)] (IMF-2026))

Ummanlı nüfusun tamamı Müslüman olan Umman'da başlıca mezhep İbadilik olup, daha sonra Sünnilik ve Şiilik gelmektedir.

Doğal Kaynaklar ve Çevre

Umman toprakları; Hürmüz Boğazı'ndaki Musandum Yarımadası, BAE toprakları içindeki Madha kasabası ve Umman Denizi'ne açılan ana alan olmak üzere üç ayrı bölgeden oluşmaktadır. Bu bölgelerin iklimi ve coğrafi yapısı, mesafenin yakınlığına rağmen farklılık göstermektedir. Tarım alanı olarak da kullanılan kuzeydeki Batinah kıyısı düzlüklerinde sıcak ve nemli bir hava görülürken; iç bölgelerde dağlık araziler, platolar ve çöllere rastlanmaktadır. Dhofar kıyıları, Mayıs-Eylül ayları arasında görülen muson yağmurlarının etkisiyle ekilebilir alanlardır. Ülke genelinde yaşanan su sıkıntısı nedeniyle içilebilir su kaynakları deniz suyunun arıtılması ile sağlanmakta; bu su ise tarım arazilerine olumsuz etki yapmaktadır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2024	2025	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*	2031*
GSYİH (Nominal Fiyatlar milyar $)	107,14	109,43	121,4	125,9	124,79	128,22	132,57	136,9
GSYİH Büyüme (Reel Fiyatlar -%)	1,6	2,4	4,1	2,2	2,5	2,9	3	2,6
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Nominal Fiyatlar- $)	20 529	20 619	22 425	22 801	22 156	22 319	22 623	22 905
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	0,6	1	3,2	2,7	2,2	2	2	2
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	3,4	-1,1	5	6,7	5,4	4,7	3,8	3,6
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	-	-	-	-	-	-	-	-
Nüfus (milyon)	5,22	5,31	5,41	5,52	5,63	5,75	5,86	5,98
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	35,5	34,7	31,1	29,8	30,1	29,8	29,4	29

*Tahmini veriler
Kaynak: IMF

2026 yılında cari fiyatlara göre, 121 milyar dolar olacağı tahmin edilen GSYİH'nın 2027 yılında 126 milyar dolar olması beklenmektedir. (IMF-2026)

Umman, cari fiyatlara göre, 2026 yılı itibariyle 190 ülke arasında dünyanın 74. büyük ekonomisidir. [ABD 1. (33 trilyon dolar), Türkiye 16. (2 trilyon dolar)] (IMF-2026)

2026 yılında sabit fiyatlara göre %4,1 oranında artması beklenen GSYİH'nin, 2027 yılında %2,2 oranında artacağı tahmin edilmektedir. (IMF-2026)

Cari fiyatlara göre Umman, 2026 yılında 22 425 dolarlık kişi başına düşen milli gelir ile dünyada 59. sırada yer almaktadır. [Lihtenştayn 1. (230 417 $), Türkiye 63. (21 079 $)] (IMF-2026)

2026 yılında %3,2 olan tüketici fiyatlarına göre yıllık ortalama enflasyon oranının 2027 yılında %2,7 olacağı tahmin edilmektedir. (IMF-2026)

2026 yılında %4,96 oranında fazla vereceği tahmin edilen cari işlemler dengesinin GSYİH'ya oranının, 2027 yılında da %6,65 oranında fazla vermesi beklenmektedir. (IMF-2026)

2026 yılında % 31 olacağı tahmin edilen devletin genel net borcunun GSYİH'ya oranının, 2027 yılında % 30 olması beklenmektedir. (IMF-2026)

Umman ekonomisi diğer Körfez ülkelerinde olduğu gibi hidrokarbona yani petrole dayanmaktadır. Ülkenin keşfedilmiş petrol varlığı 5,5 milyar varil olarak belirtilse de açıklanan

üretim ve ihracat rakamları bunun daha fazla olduğunu ortaya koymaktadır. Ülke sürekli olarak petrol üretimini arttırabilmek için yeni yatırımları teşvik etmektedir. Konuya dair zaman zaman açılan imtiyaz ihalelerinin www.mog.gov.om adresinden izlenmesi mümkündür.

Petrol endüstrisi Umman'ın görece yüksek hayat standardı ve iyi bir alt yapıya sahip olmasının temel aktörü olmuştur. Petrol öncesi ise Umman ekonomisi balıkçılık, küçük çaplı tarım ve madenciliğe dayanmıştır.

Ekonomik yapılanması petrol gelirleri üzerine kurulu olmasına rağmen Umman, petrol zengini bir ülke değildir. Bu itibarla, ülkede petrol dışı ekonominin geliştirilmesi adına çalışmalar devam etmektedir.

Bu kapsamda hazırlanan 10. Beş Yıllık Kalkınma Planı, "yaratıcı bireylerden oluşan toplum," "rekabetçi bir ortamda bulunan ekonomi," "sürdürülebilir çevre," "sorumlu devlet kurumları" altında dört temel başlıktan oluşmaktadır. Söz konusu beş yıllık sürede GSYİH'nın en az %3,5 büyümesi, petrol dışı alanlara yabancı yatırımın GSYİH'nın %10'una ulaşması, aynı zamanda ekonominin çeşitlendirilmesi hedeflenmektedir.

10. Beş Yıllık Kalkınma Planı kapsamında, ülkenin işgücü yapısının niteliksiz elemana dayalı olduğu vurgulanarak; nitelikli işgücünün istihdamına yönelik olarak gerekli çalışmaların yapılması ve ekonominin bilgi ve teknoloji ağırlıklı hale getirilerek eğitim sisteminin de buna uygun şekilde geliştirilmesi; ayrıca, kadınların istihdamının arttırılması hususlarının altı çizilmektedir.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Ülkenin Dış Ticareti

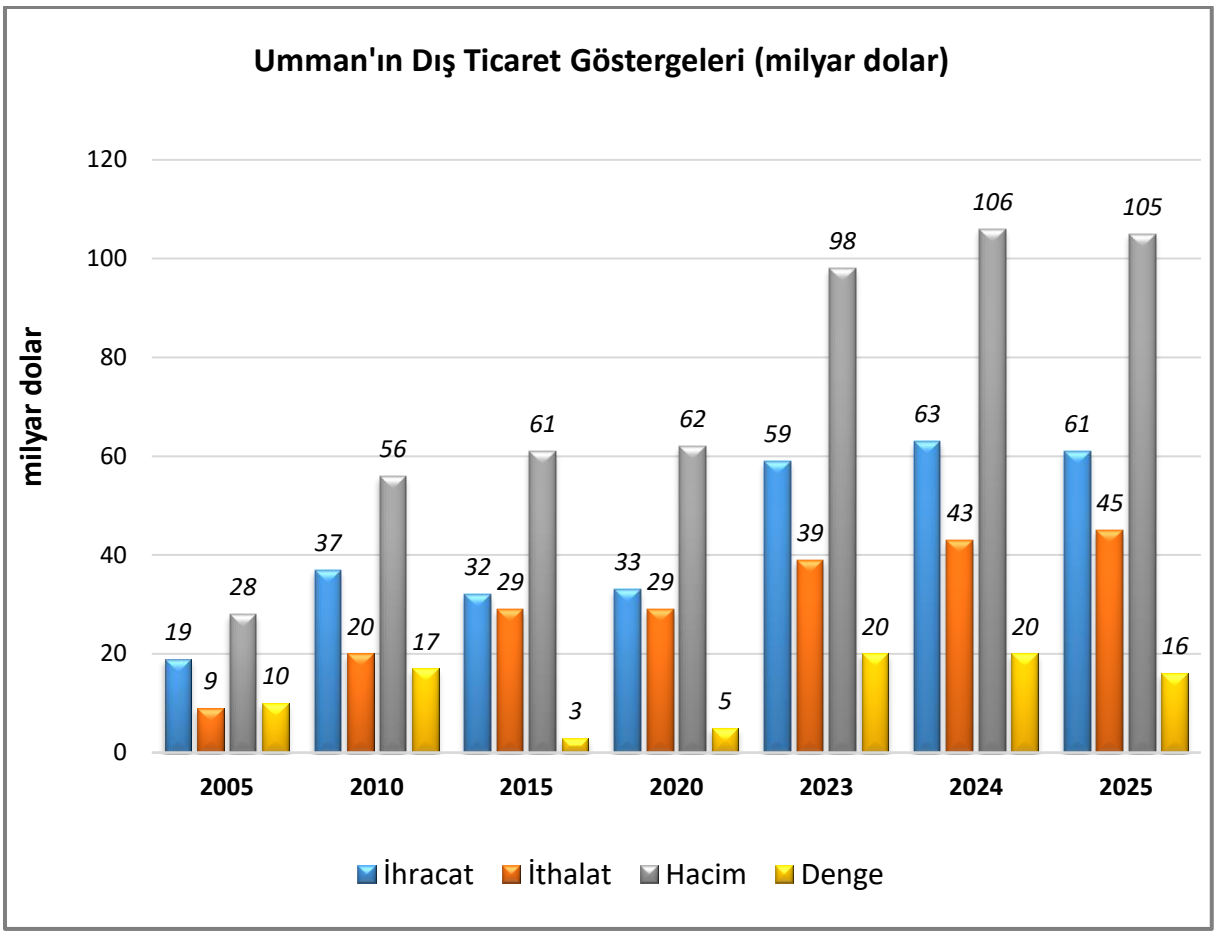

Kaynak:Trademap

Yirmi yıldan fazla süredir her yıl dış ticaret fazlası veren Umman'ın ithalat ve ihracat değerleri, uluslararası petrol fiyatlarından etkilenerek yıllar itibarıyla değişkenlik göstermektedir. Petrol, ülkenin ihracat gelirlerinin yaklaşık %70'ini oluşturmaktadır.

Umman hızla büyüyen bir ekonomi olduğu için buna paralel olarak ithalatı ve ihracatı da artmaktadır. Trademap verilerine göre, Umman'ın 2024 yılında ihracatı 63 milyar dolar, ithalatı 43 milyar dolar, 2025 yılında ise Umman'ın ihracatı 61 milyar dolar, ithalatı da 45 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Hızlı nüfus artışı ve coğrafi koşulların elverişsizliği nedeniyle özellikle gıda ve tarım ürünleri ithalatında daha fazla artış yaşanacağı öngörülmektedir.

Umman'ın başlıca ihraç ürünleri arasında petrol ve petrol yağları ilk sırada yer almaktadır. Kimyasal ürünler, gübreler, demir cevherleri ve işlenmemiş alüminyum Umman'ın diğer önemli ihraç ürünleridir.

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

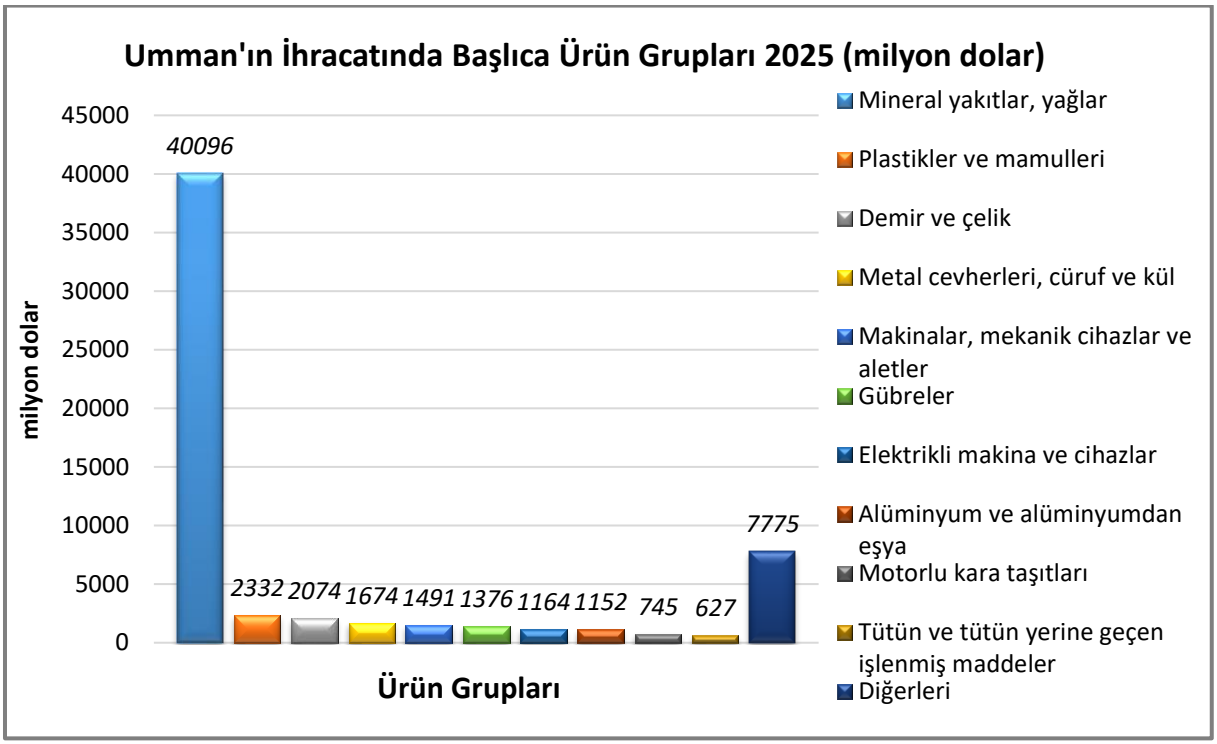

Kaynak:Trademap

Detaylı tablo için tıklayınız

İthalat

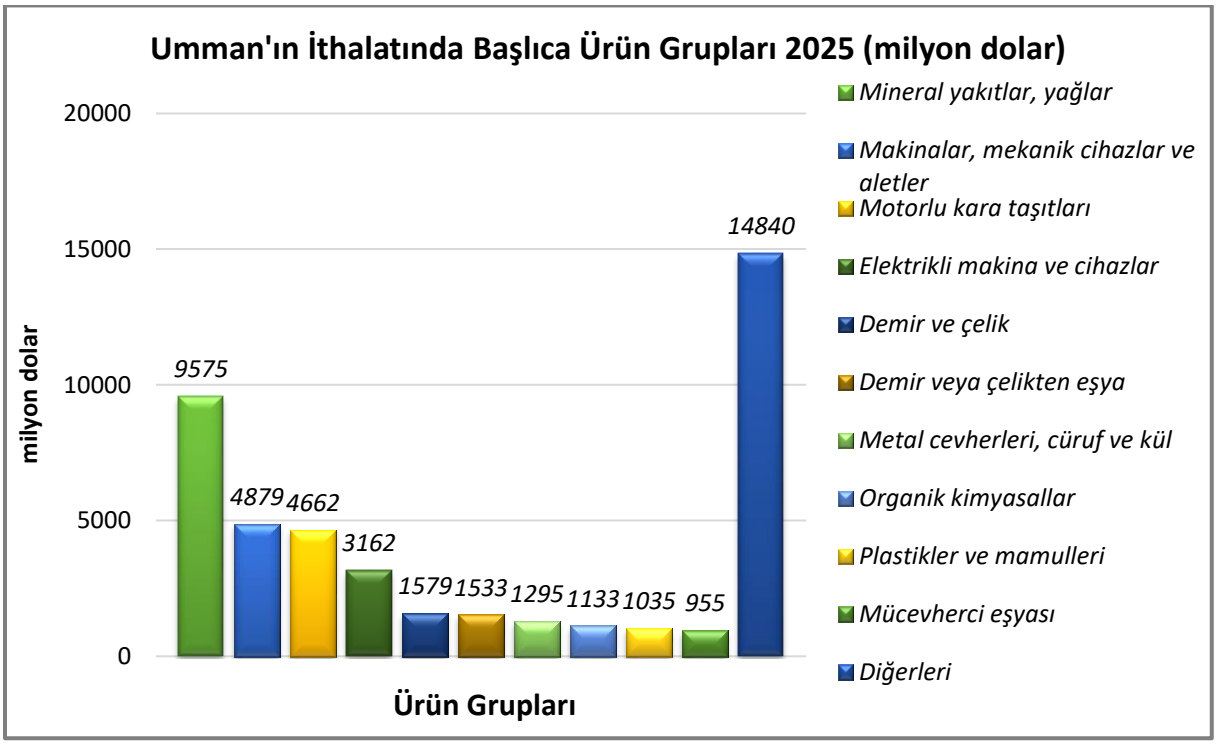

Kaynak:Trademap

Detaylı tablo için tıklayınız

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

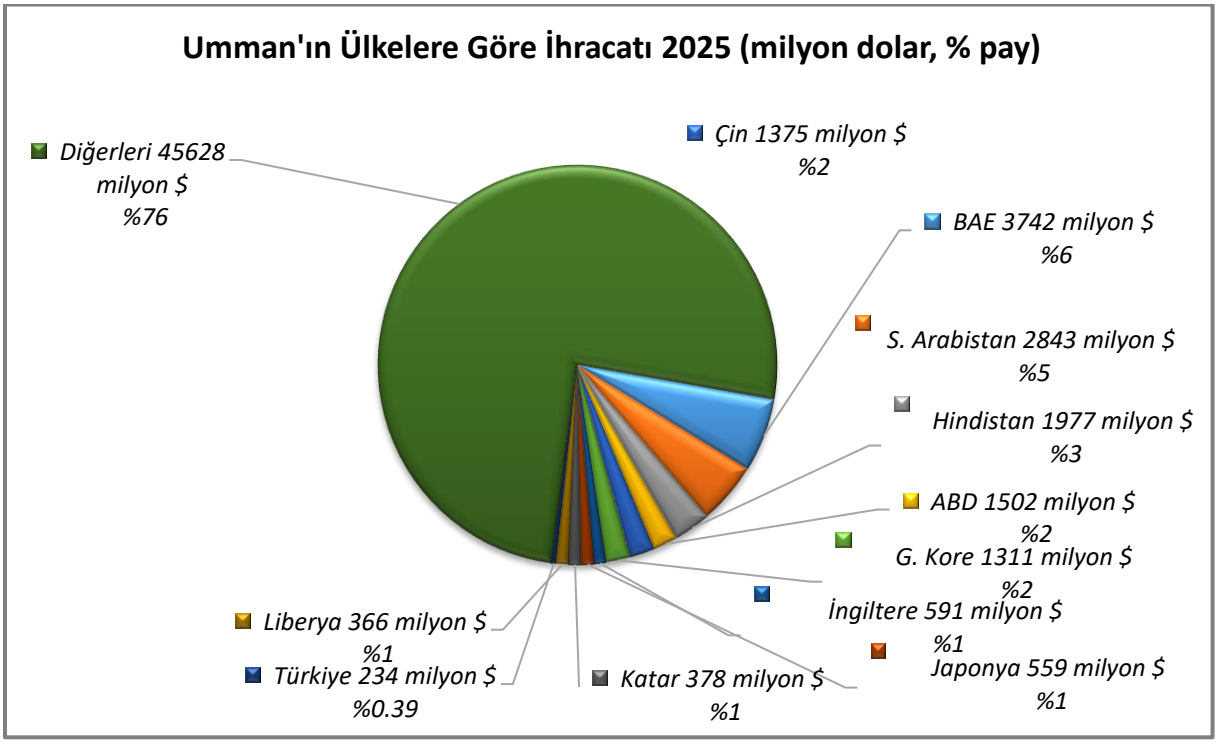

Kaynak:Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız]

İthalat

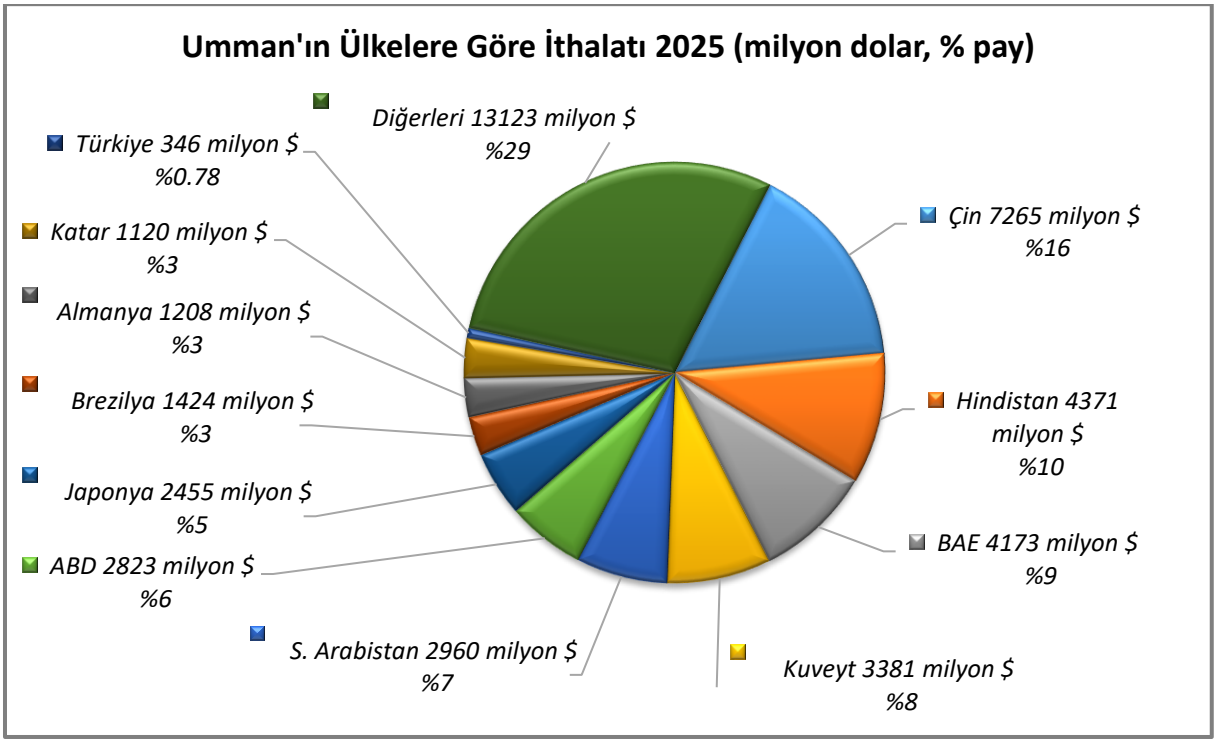

Kaynak:Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız]

ABD ile Serbest Ticaret Anlaşması:

ABD ile Umman Sultanlığı arasında 19 Haziran 2006 tarihinde bir Serbest Ticaret Anlaşması imzalanmış ve Ocak 2009 tarihi itibariyle yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Anlaşma hakkında daha geniş bilgi için:
http://ustr.gov/assets/Document_Library/Fact_Sheets/2005/asset_upload_file189_8115.pdf adresi ziyaret edilebilir. Söz konusu Anlaşma, özellikle ABD'ni hedef pazar olarak seçen yatırımcı firmalar için büyük önem arz etmektedir.

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

	2024	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım (milyon $)	4 793,00	4 642,51	4 802,95	5 173,23	5 456,32	5 305,27	5 256,74
Ülke dışından gelen doğrudan yatırımın GSYİH ya oranı (%)	4,47	4,50	4,50	4,70	4,80	4,50	4,30
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım stoku (milyon $)	-	-	-	-	-	-	-
Ülke dışına giden doğrudan yatırım (milyon $)	55,00	-728,40	-949,43	-856,14	-672,71	-786,96	- 1 100,25
Ülke dışına yapılan doğrudan yatırım stoku (milyon $)	-	-	-	-	-	-	-

*Tahmin
Kaynak: EIU- Economist Intelligence Unit

Umman'da yabancı sermayenin ülkeye çekilebilmesi için son yıllarda önemli adımlar atılmış, yabancı sermaye mevzuatında önemli değişiklikler yapılmış ve yabancı sermayeli şirket kurma prosedürü kolaylaştırılmıştır. Ülkede gelir vergisinin olmaması, kurumlar vergisinin %12 gibi düşük bir seviyede uygulanması, sermaye ve kar transferlerinde kısıtlama olmaması da birçok Körfez ülkesine nazaran Umman'ı daha çekici bir hale getirmektedir. Yabancı yatırımlar için 10 yıllık vergi muafiyeti, üretimde kullanılacak hammadde ve makine ithalatı için 10 yıllık gümrük vergisi muafiyeti ise diğer avantajlar arasındadır. Ayrıca yabancı yatırımlar için 10 yıllık vergi muafiyeti ve üretimde kullanılacak makine ithalatı için 10 yıllık gümrük vergisi muafiyeti diğer avantajlar arasındadır.

2000 yılında Dünya Ticaret Örgütü'ne üyelikle birlikte ülkede yapılacak yatırımlarda yabancı sermaye tavanı %70'e çıkarılmış olup; bu oranın % 70'ten fazla olabilmesi için Bakanlar Kurulu'nun onayı gerekmektedir. Rusayl, Raysut, Sohar, Nizwa, Buraimi ve Sur'daki sanayi bölgeleri ile Al Mazunah Serbest Bölgesi'nde geçekleştirilecek sanayi yatırımlarında da önemli kolaylıklar sağlanmaktadır. Nitekim bu bölgelerde arsa kirası yıllık m^2 başına 65 cent, elektrik ücreti kwh başına 3–6 cent, su ücreti galon başına 1 cent, gaz ücreti m^3 başına 8 cent'tir.

Enerjinin önemli girdi olarak kullanıldığı sektörlerde Umman'da yapılacak yatırımlar oldukça avantajlıdır. Ayrıca bu sektörlerdeki yatırımlarda yabancı sermaye oranı %100 olabilmektedir. Dünya Bankası'nın kriterleri ışığında Umman'ın yatırım ortamı ve iş kurma prosedürleri değerlendirildiğinde; Umman'ın iş kurma prosedürüne verilen değerin OECD yüksek gelir grubu ülkelerine verilen değere yakın olduğu ve iş kurma sürecinin 34 gün, sürdüğü, aynı sürenin Körfez İş birliği Konseyi bölgesinde ortalama 47 gün olduğu görülmektedir. İş kurmanın maliyeti ve iş kurmak için gereken minimum sermaye de Umman'da son derece düşüktür. Dünya Bankası verileri, işe alma sürecinin Umman'da son derece zor olduğunu; buna karşılık işten çıkarma sürecinin ve maliyetinin son derece kolay olduğunu göstermektedir. Umman'da çalışma saatleri ise tüm KİK bölgesinde olduğu gibi pek esnek değildir.

Umman'da mülkiyet kaydı ve devri ile ilgili düzenlemelerin sayısı, süresi ve maliyeti son derece düşüktür. Bu da ülkede mülkiyet haklarının iyi korunduğunun işaretidir. Kurumsal yönetim ve bilgilendirme konusunda Umman iyi bir performans göstermektedir. Uyuşmazlıkların çözümü için gereken zaman son derece uzun olmasına rağmen; maliyeti son derece düşüktür. İflas durumundaki bir işletmenin kapatılması için ayrılan süre de dünya geneline ve kendi bölgesine kıyasla oldukça uzun olup; iflas sürecinin maliyeti son derece düşüktür.

Umman Yatırım ve İhracat Geliştirme Merkezi (OCIPED) yabancı yatırımcılar için gerekli her türlü bilgiyi temin eden bir "one stop shop" özelliği taşımaktadır (www.ociped.com). Toplam sermayesi 52 000 ABD doları ve üstü olan işletmelerin Ticaret ve Sanayi Bakanlığı'na kayıt yaptırması zorunlu olup; ilgili firmanın bölgesel belediyelerden ve Çevre ve Su İşleri Bakanlıklarından da izin almış olması gerekmektedir. Yabancı çalışanların ise İşgücü Bakanlığı ve Umman Göçmenlik Ofisi'nden konaklama ve çalışma izni almaları gerekmektedir. Umman'da yerel bir temsilcilik ve şube açmak için de yine Ticaret ve Sanayi Bakanlığı'na (www.mocioman.gov.om) ya da Umman Ticaret ve Sanayi Odası'na (www.chamberoman.com) ve Belediyelere (www.mctmnet.gov.om) kayıt mecburiyeti vardır.

- 2023 yılı insani gelişmişlik endeksine göre dünyada 193 ülke arasında Umman 50. sıradadır. (İzlanda 1., Türkiye 51.) (UN-2026)
- 2026 yılı ekonomik serbestlik endeksine göre Umman, dünyada 176 ülke arasında 39. sıradadır. (Singapur 1., Türkiye 117.) (The Heritage Foundation-2026)
- Küresel rekabetçilik açısından 2025 yılı verilerine göre dünyadaki 141 ülke arasında Umman 53. sıradadır. (Singapur 1., Türkiye 61.) (IMD-2026)
- Türkiye'nin 2025 yılında yurtdışına gerçekleştirdiği 9 milyar dolar değerindeki toplam yurtdışı doğrudan yatırımında, Umman 1 milyon dolar ile 79. sıradadır. (Amerika Birleşik Devletleri 1,6 milyar $ ile 1.) (TCMB-2026)

Yatırımlara Sağlanan Teşvikler

İç pazar hacminin çok büyük olmaması nedeniyle imalat sektöründe ihracata yönelik yatırımlar teşvik edilmektedir. Bu proje alanları şunlardır:

- Yerli hammaddeleri kullanan sanayiler
- İhracatı esas alan sanayiler
- Sermaye, bilgi ve teknoloji yoğun olan projeler
- Umman vatandaşlarına istihdam imkânı yaratan projeler
- Petro-kimya sanayileri
- Reeksport için hammadde ve yarı mamul işleyen sanayiler
- Çok uluslu şirketler için üretim merkezleri

5. TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

Türkiye'nin Umman ile geçmiş yıllarda gerçekleştirdiği ticarete bakıldığında, dış ticaret dengesinde her yıl fazla verildiği görülmektedir.

2020 yılında pandemi nedeniyle ihracatımız %14,5 azalarak 525 milyon dolara gerilemiştir. İhracattaki azalış 2023 ve 2024 yıllarında da devam etmiş sırasıyla, 432 milyon dolar ve 422 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2025 yılında ise 346 milyon dolar olmuştur.

2025 yılında Türkiye'nin Umman'a gerçekleştirdiği ihracatta başlıca ürünler telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar, yolcu gemileri, gezinti gemileri, feribotlar, yük gemileri, mavnalar ve insan veya yük taşımaya mahsus benzeri gemiler, tatlı bisküvi ve gofretler, dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları, soya fasulyesi yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar, çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları olarak sıralanmaktadır.

Türkiye-Umman Dış Ticareti

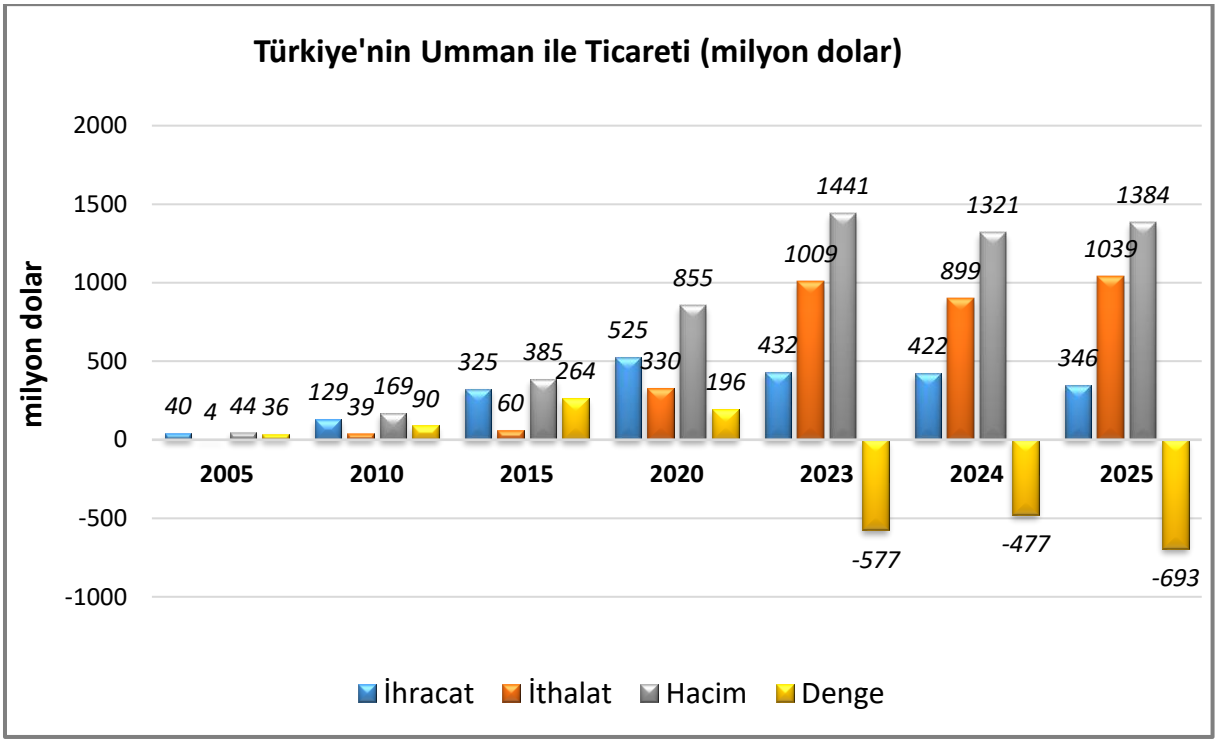

Kaynak: Trademap-TÜİK

Türkiye'nin Umman'a İhracatında Başlıca Ürünler

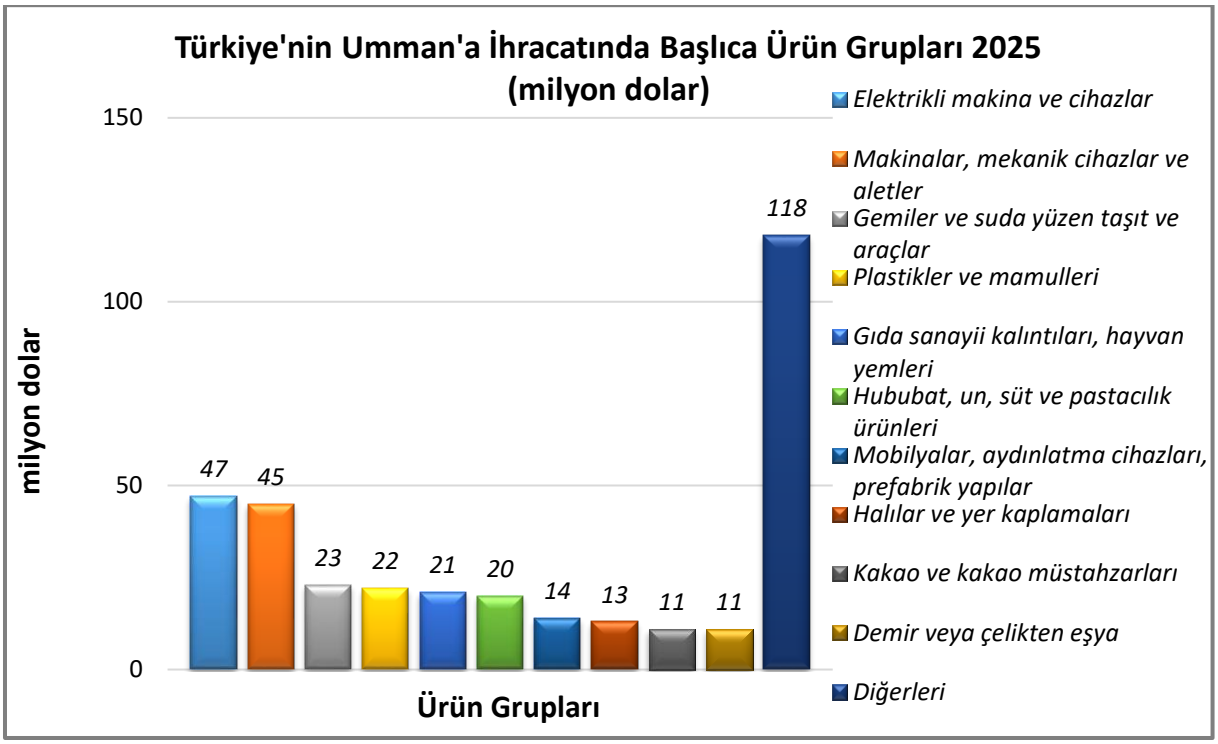

Kaynak: Trademap

Detaylı tablo için tıklayınız

Türkiye'nin Umman'dan İthalatında Başlıca Ürünler

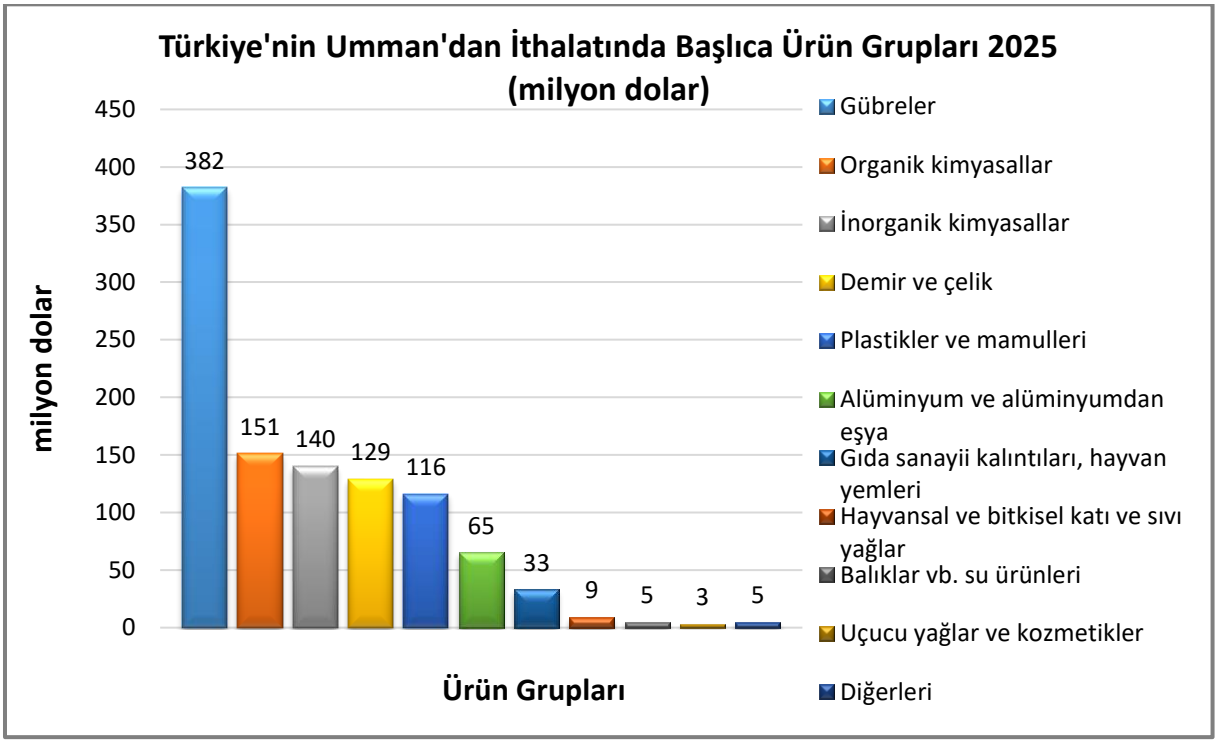

Kaynak: Trademap

Detaylı tablo için tıklayınız

EKLER:

EK-1: Umman'ın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2023	2024	2025	Pay (%, 2025)	Değişim (%, 2024-2025)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			**59 011 417**	**63 017 504**	**60 506 042**	**100**	**-4**
1.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	25 575 644	25 768 830	21 856 814	36,1	-15,2
2.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	8 375 549	12 218 645	12 573 148	20,8	2,9
3.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	6 816 513	6 720 857	5 387 151	8,9	-19,8
4.	2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	1 717 117	1 901 460	1 459 642	2,4	-23,2
5.	3102	Azotlu mineral veya kimyasal gübreler	1 172 152	1 135 729	1 365 060	2,3	20,2
6.	7214	İnşaat demiri	614 557	715 139	914 504	1,5	27,9
7.	7207	Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller	951 121	795 787	821 368	1,4	3,2
8.	3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	855 488	901 462	748 285	1,2	-17
9.	8430	Toprak, maden, cevher kazıma, taşıma, ayırma, seçme makinaları, kazık varyoşları, kar küreyici ve püskürtücü, vb makine	334 787	87 713	626 946	1	614,8
10.	7601	İşlenmemiş aluminyum	657 307	597 355	607 133	1	1,6
11.	2905	Asiklik alkoller ve bunların halojenlenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış veya nitrozalanmış türevleri	516 086	614 799	604 556	1	-1,7
12.	3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	461 638	509 110	525 607	0,9	3,2
13.	8703	Otomobiller	269 956	198 855	502 589	0,8	152,7
14.	3920	Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folye (gözeneksiz)	497 754	548 505	468 799	0,8	-14,5
15.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	312 038	373 109	431 756	0,7	15,7

Kaynak: Trademap

EK-2: Umman'ın İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2023	2024	2025	Pay (%, 2025)	Değişim (%, 2024-2025)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			**38 776 502**	**43 466 844**	**44 648 580**	**100**	**2,7**
1.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	7 092 453	5 818 238	5 023 171	11,3	-13,7
2.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	1 573 718	4 054 941	3 832 050	8,6	-5,5
3.	8703	Otomobiller	2 199 430	2 507 602	3 080 313	6,9	22,8
4.	2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	1 403 749	1 528 199	1 240 244	2,8	-18,8
5.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	901 663	965 738	1 106 745	2,5	14,6
6.	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	419 883	614 055	860 733	1,9	40,2
7.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	738 875	859 046	725 323	1,6	-15,6
8.	8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	512 232	516 794	689 263	1,5	33,4
9.	104	Canlı koyun ve keçiler	341 896	413 772	618 040	1,4	49,4
10.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	460 328	517 384	552 937	1,2	6,9
11.	7203	Demir cevherinin doğrudan indirgenmesi ile elde edilen demirli ürünler (parça, pellet) (demir oranı >= %99.94)	482 238	410 224	507 462	1,1	23,7
12.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	278 736	338 729	485 208	1,1	43,2
13.	7304	Demir (dökme demir hariç) ve çelikten ince ve kalın borular ve içi boş profiller (dikişsiz)	650 509	620 984	479 910	1,1	-22,7
14.	2909	Eterler, eter-alkoller, eter fenoller, fenoller, peroksitler ve bunların türevleri	502 542	448 871	461 784	1	2,9
15.	402	Süt, krema (konsantre edilmiş, ilave şeker veya diğer tatlandırıcı madde içerenler)	399 434	405 856	458 679	1	13

Kaynak: Trademap

EK-3: Umman'ın Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke (İlk 15)	2023	2024	2025	Pay (%, 2025)	Değişim (%, 2024-2025)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		**59 011 417**	**63 017 504**	**60 506 042**	**100**	**-4**
1.	BAE	394 623	203 023	3 741 662	6,2	1 743
2.	S. Arabistan	35 989	56 089	2 842 815	4,7	4968,4
3.	Hindistan	129 214	265 457	1 976 947	3,3	644,7
4.	ABD	714 742	625 924	1 502 244	2,5	140
5.	Çin	575 035	500 030	1 375 144	2,3	175
6.	G. Kore	74 195	114 241	1 310 736	2,2	1047,3
7.	İngiltere	139 260	106 627	590 800	1	454,1
8.	Japonya	387 185	156 454	559 281	0,9	257,5
9.	Katar	12 233	16 114	378 466	0,6	2248,7
10.	Liberya	2	314 411	365 736	0,6	16,3
11.	Tayland	103 292	56 297	359 392	0,6	538,4
12.	Mısır	23 114	39 032	353 724	0,6	806,2
13.	Hollanda	44 194	12 991	330 331	0,5	2442,8
14.	Singapur	71 361	71 567	283 361	0,5	295,9
15.	Yemen	3 542	31 339	282 401	0,5	801,1
	…	…	…	…	…	…
18.	**Türkiye**	**71 109**	**38 353**	**233 688**	**0,39**	**509,3**

Kaynak: Trademap - Umman verileri

EK-4: Umman'ın Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke (İlk 15)	2023	2024	2025	Pay (%, 2025)	Değişim (%, 2024-2025)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		**38 776 502**	**43 466 844**	**44 648 580**	**100**	**2,7**
1.	Çin	4 800 242	6 719 656	7 264 918	16,3	8,1
2.	Hindistan	3 354 281	4 380 663	4 371 087	9,8	-0,2
3.	BAE	4 334 455	3 850 129	4 173 117	9,3	8,4
4.	Kuveyt	1 694 155	4 313 015	3 381 388	7,6	-21,6
5.	S. Arabistan	4 855 543	3 443 637	2 960 240	6,6	- 14
6.	ABD	2 513 801	2 387 630	2 823 313	6,3	18,2
7.	Japonya	1 749 470	2 018 160	2 454 833	5,5	21,6
8.	Brezilya	1 366 080	1 469 262	1 424 162	3,2	-3,1
9.	Almanya	1 118 411	1 296 473	1 207 725	2,7	-6,8
10.	Katar	1 300 250	1 075 856	1 119 948	2,5	4,1
11.	İtalya	636 941	686 732	740 142	1,7	7,8
12.	Tayland	665 373	690 687	736 578	1,6	6,6
13.	Irak	466 254	626 210	642 458	1,4	2,6
14.	Hong Kong	335 780	414 441	606 142	1,4	46,3
15.	G. Kore	541 259	636 590	602 916	1,4	-5,3
	…	…	…	…	…	…
22.	**Türkiye**	**404 540**	**367 072**	**346 137**	**0,78**	**-5,7**

Kaynak: Trademap-Umman verileri

EK-5: Türkiye'nin Umman'a İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2023	2024	2025	Pay (%, 2025)	Değişim (%, 2024-2025)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			**431 749**	**422 246**	**345 987**	**100**	**-18,1**
1.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	152	2 655	25 171	7,3	848,1
2.	8901	Yolcu gemileri, gezinti gemileri, feribotlar, yük gemileri, mavnalar ve insan veya yük taşımaya mahsus benzeri gemiler	0	66 484	23 378	6,8	-64,8
3.	1905	Tatlı Bisküvi ve Gofretler	13 409	18 934	17 454	5	-7,8
4.	5702	Dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları	14 008	17 189	12 047	3,5	-29,9
5.	2304	Soya fasulyesi yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar	0	0	11 396	3,3	-
6.	1806	Çikolata ve kakao içeren diğer gıda müstahzarları	11 713	12 227	11 194	3,2	-8,4
7.	2309	Hayvan gıdası olarak kullanılan müstahzarlar	8 611	6 317	9 132	2,6	44,6
8.	9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	18 121	13 834	7 926	2,3	-42,7
9.	3916	Plastikten monofiller, ince ve kalın çubuklar ve profiller (enine kesitinin en geniş yeri > 1mm)	8 241	8 378	7 108	2,1	-15,2
10.	8481	Musluk, batarya, vana ve valfler	3 680	4 190	6 758	2	61,3
11.	1512	Ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağları ve bunların fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	5 072	4 652	4 619	1,3	-0,7
12.	8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	2 027	1 619	4 566	1,3	182
13.	1704	Kakao içermeyen şeker mamulleri (beyaz çikolata dahil)	5 176	6 078	4 408	1,3	-27,5
14.	9401	Oturmaya mahsus mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	10 484	6 621	4 402	1,3	-33,5
15.	8421	Santrifüjler; sıvıların veya gazların filtre edilmesine veya arıtılmasına mahsus makina ve cihazlar	2 589	3 425	4 393	1,3	28,3

Kaynak: Trademap -Türkiye verileri

<u>Ek-6</u>: Türkiye'nin Umman'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2023	2024	2025	Pay (%, 2025)	Değişim (%, 2024-2025)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			**1 008 897**	**898 875**	**1 038 509**	**100**	**15,5**
1.	3102	Azotlu mineral veya kimyasal gübreler	562 124	496 815	381 776	36,8	-23,2
2.	2902	Siklik hidrokarbonlar	0	0	146 390	14,1	-
3.	2814	Saf amonyak veya amonyağın sulu çözeltileri	53 255	58 660	133 104	12,8	126,9
4.	7207	Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller	148 257	81 915	114 026	11	39,2
5.	3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	58 091	78 509	79 244	7,6	0,9
6.	7601	İşlenmemiş aluminyum	60 119	55 146	54 557	5,3	-1,1
7.	3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	40 873	41 504	34 134	3,3	-17,8
8.	2301	Et, sakatat, deniz hayvanı vs. (yemeye uygun olmayan) unu, pelleti, kıkırdakları (donyağı tortusu)	43 269	7 311	33 224	3,2	354,4
9.	7606	Aluminyum saclar, levhalar, şeritler (kalınlığı 0,2 mm. yi geçenler)	3 931	11 085	10 523	1	-5,1
10.	7203	Demir cevherinin doğrudan indirgenmesi ile elde edilen demirli ürünler (parça, pellet) (demir oranı >= %99.94)	2 795	0	9 490	0,9	-
11.	1504	Balıkların veya deniz memelilerinin katı ve sıvı yağları	14 369	2 400	8 572	0,8	257,2
12.	2815	Sodyum hidroksit (kostik soda), potasyum hidroksit (kostik potas), sodyum veya potasyumun peroksitleri	12	11 246	6 491	0,6	-42,3
13.	303	Balıklar (dondurulmuş)	4 271	2 723	4 839	0,5	77,7
14.	2905	Asiklik alkoller ve bunların halojenlenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış veya nitrozalanmış türevleri	0	1 678	4 453	0,4	165,4
15.	7214	İnşaat demiri	3	0	4 070	0,4	-

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri